

FISA MASURII 2 - DEZVOLTAREA/MODERNIZAREA SI DIVERSIFICAREA ACTIVITATILOR ECONOMICE NON-AGRICOLE IN SPATIUL RURAL

Denumirea măsurii: Dezvoltarea / modernizarea si diversificarea activitatilor economice non-agricole in spatiul rural

Codul măsurii: M 2/6A,2A,1A.

Tipul măsurii:

- SERVICII.
- INVESTITII.
- SUMA FORFETARA

1.Descrierea generală a măsurii:

1.1. Justificare. Corelare cu analiza SWOT:

Implementarea acestei măsuri este necesară pentru stimularea mediului de afaceri din spațiul rural prin susținerea financiară a întreprinzătorilor care realizează activități non-agricole pentru prima dată, precum și pentru cei care modernizează și/sau dezvoltă activitățile economice non-agricole existente. Măsura contribuie la ocuparea unei părți din excedentul forței de muncă existent, la dezvoltarea, modernizarea și diversificarea economiei rurale, la creșterea veniturilor populației rurale și a nivelului de trai, la scăderea sărăciei și la combaterea excluderii sociale.

1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013:

Art.4.(c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

1.3.Obiectiv(e) specific(e) local(e) al(e) măsurii :

2. Sustinerea dezvoltarii antreprenoriatului și facilitarea tranziției forței de muncă din domeniul sectorului agricol către sectoare economice non-agricole.

1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013:

P6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

P2. Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.

1.5. Contibuția la Prioritățile SDL (locale):

P2. Dezvoltarea / modernizarea și diversificarea activitatilor economice non-agricole in spatiul rural;

1.6. Masura corespunde obiectivelor art. 19 alin.1, lit.b, din Reg.(UE) nr.1305/2013:

1.7.Contribuția la domeniile de intervenție:

DI.6A - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă;

DI.2A- Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole;

1.8. Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013:

Măsura contribuie la:

Inovare - Dezvoltarea și diversificarea activităților economice în zonele rurale va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovative, sporind astfel atractivitatea satelor românești.

Mediu și clima - măsura promovează investițiile pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile, prelucrarea deșeurilor, a reziduurilor precum și a celor pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac în agricultură.

1.9. Complementaritate cu alte măsuri din SDL:

M4. - „Energie verde” și protecția mediului.

1.10. Sinergia cu alte măsuri din SDL:

M1. - Dezvoltarea echilibrată a satelor;

2. Valoarea adăugată a măsurii:

Măsura contribuie la:

- Stimularea activităților economice noi din sfera serviciilor pentru populație sau pentru alte activități economice non-agricole din teritoriul GAL.
- Dezvoltarea economică, a resurselor umane și utilizarea de resurse energetice regenerabile.
- Crearea de noi locuri de muncă.

3. Trimiteri la alte acte legislative:

- Legislația națională cu incidență în domeniile activităților neagricole prevăzută în Ghidul solicitantului pentru participarea la selecția SDL.
- Reg. (UE) 1303/2013, Reg. (UE) 1305/2013, Reg. (UE) nr. 1407/2014,

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă):

4.1. Beneficiari direcți:

Sprrijinul financiar prevăzut pentru această sub-măsură se acordă pentru:

- Micro-întreprinderi și întreprinderi neagricole mici existente și nou-înființate (start-ups) din spațiul rural;
- Fermieri sau membrii unor gospodării agricole (autorizați cu statut minim pe PFA) care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități neagricole în zona rurală în cadrul întreprinderii deja existente, încadrabile în micro-întreprinderi și întreprinderi mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate.
- Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile.

4.2. Beneficiarii indirecți:

- Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă.

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr. 1303/2013):

- investiții în crearea și dezvoltarea de activități non-agricole;

- În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici din mediul rural, care își creează sau dezvoltă activități non-agricole în zonele rurale.
- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant pentru proiectele de construcție/modernizare/dotare a întreprinderilor mici/micro-întreprinderilor existente.
- **Sprijin public nerambursabil va respecta prevederile Regulamentului 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși 200.000 Euro/beneficiar pe 3 ani fiscali.**

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile:

Lista codurilor CAEN eligibile, vor fi detaliate într-o anexa la Ghidul solicitantului aferent măsurii.

6.1. Pentru proiecte de investiții:

- Amenajarea terenului pentru investiții și racordarea la utilități.
- Construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor;
- Achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing de utilaje, instalații și echipamente noi;
- Investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.
- Achiziționarea de mașini specializate profilului.
- Înființarea de ateliere/service auto.
- Fabricarea produselor din lemn, tamplarie PVC, plastic, fier forjat, produselor din materiale pentru construcții (piatră, nisip, ciment).
- Fabricarea brichetelor și peletelor.

Nu este eligibilă achiziția de mașini și utilaje agricole!

Nu sunt eligibile achizițiile de mașini, utilaje și echipamente second-hand.

6.2. Pentru proiecte de servicii:

- Modernizarea și dotarea spațiilor de servicii/productie și a altor structuri de primire turistică (restaurant, camping, sat de vacanță, bungalow-uri, etc.);
- Amenajarea terenului și racordarea la utilități pentru spațiile de servicii.
- Înființarea/modernizarea/dotarea spațiilor pentru activități pentru toată gama de servicii (cu excepția comerțului cu amănuntul) și de agrement recreative (trasee turistice; parcuri de tip paint-ball, aventuri, amenajări areale de echitație, centre închiriere echipamente sportive -biciclete, ATV-uri, unde, schi-uri, etc);
- Cheltuieli pentru consultanță, proiectare, monitorizare și management, inclusiv onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, taxele pentru eliberarea certificatelor, potrivit art.45 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013, precum și cele privind obținerea avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, prevăzute în legislația națională.

- **ATENȚIE** - pentru activitățile de agrement și recreative sunt eligibile doar construcții de tipul - birou/spațiu de depozitare echipamente, vestiare și montarea de echipamente specifice amenajării necesare desfășurării activității (de ex. obstacole pentru echitație, sisteme de scripeți parc de aventuri, etc.).

7. Condiții de eligibilitate:

Pentru proiectele de investiții în modernizarea/dezvoltarea întreprinderilor existente:

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se încadreze în unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- Solicitantul trebuie să își desfășoare activitatea aferentă investiției finanțate în teritoriul GAL;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;
- Sediul social sau punctul de lucru unde se va realiza investiția trebuie să fie situat în teritoriul GAL.
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare.

8. Criterii de selecție:

- Proiectele care utilizează energia produsă din surse regenerabile.
- Proiecte care creează noi locuri de muncă;
Criteriile de departajare pentru proiectele cu punctaj egal sunt în ordine, urmatoarele:
- Tineri sub vârsta de 40 ani;
- Solicitantul are experiența în implementarea proiectelor cu finanțare europeană;
- Domiciliul solicitantului în UAT unde se realizează investiția.

9. Sume aplicabile și rata sprijinului:

9.1. Justificare:

Prin această măsură se urmărește:

- diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol, dezvoltarea serviciilor și crearea de locuri de muncă în spațiul rural;
Proiectele din cadrul acestei măsuri sunt din categoria operațiunilor generatoare de venit, finanțarea fiind de maxim 90% din valoarea proiectului.

9.2. Sume aplicabile și rata sprijinului:

Cuantumul sprijinului este de:

- Pentru proiectele generatoare de venit, cuantumul sprijinului este de maxim 90% din valoarea eligibilă a proiectului.
- Proiectele depuse și selectate se vor implementa până la data de 31.12.2025, inclusiv depunerea și efectuarea ultimei cereri de plată (cu respectarea instrucțiunilor de plată - anexă la Contractul de finanțare, privind depunerea ultimei cereri de plată aferentă proiectului).
- Pentru proiectele care se supun ajutorului de minimis, contractarea se va efectua până la data de 31.12.2023.
- Valoarea sprijinului nerambursabil/proiect va fi stabilită în cadrul documentelor de accesare.

10. Indicatori de monitorizare:

- 6A. Locuri de muncă create.
- 2A. Numarul de exploatații agricole/beneficiari sprijinți.
- 1A. Total cheltuielile publice realizate:
 - 188,771.95 euro din FEADR,
 - 87,461.01 euro din EURI.